

POLÁRNÍK JULIUS PAYER

Přednáška cestovatele, polárníka, publicisty, překladatele a spisovatele Zdeňka Lyčky

Julius Payer (1841–1915) se narodil v Teplicích-Šanově v německy mluvící rodině. Vystudoval Kadetní školu v Lobzówě u Krakova a Tereziánskou vojenskou akademii ve Vídeňském Novém Městě. Byl vynikající topograf, který realizoval mnoho nebezpečných horolezeckých prvovýstupů v tyrolských Alpách. V letech 1869–70 se zúčastnil německé arktické výpravy k východním břehům Grónska vedené Karlem Koldeweyem. V roce 1871 uskutečnil spolu s Karlem Weyprechtem předběžnou průzkumnou plavbu na plachetnici Isbjørn v Barentsově moři, tentokrát v rakousko-uherské výpravě, která měla prozkoumat navigační možnosti připravované vědecké expedice na severní pól. Velká část přednášky bude věnována soukromé rakousko-uherské expedici k severnímu pólu v letech 1872–74 pod vedením Julia Payera a Karla Weyprechta. Dozvíte se, že expediční loď Admirál Tegetthoff byla po čtyřech měsících od vyplutí trvale uvězněna v ledu a silou větrů a mořských proudů nekontrolovaně driftovala v Severním ledovém oceánu. V roce 1873 posádka objevila novou zemi, kterou na počest rakousko-uherského panovníka nazvala zemí císaře Františka Josefa. Po druhém přezimování se zdecimovaní členové výpravy vydali pěšky, na saních a na člunech po rozmrzajícím moři směrem na jih. Jisté smrti zimou a hladem unikli až po třech měsících plných drsných arktických zážitků – v srpnu 1874 je u pobřeží Nové země zachránil ruský rybářský škuner Nikolaj. Neváhejte a přijďte si tuto neuvěřitelnou historii poslechnout.

Informace o přednášejícím (zdenek.lycka@mzv.cz, mob. 776 750 488):

PhDr. Ing. Zdeněk Lyčka (1958) vystudoval systémové inženýrství na VŠB v Ostravě a moderní filologii se specializací dánština-angličtina na FF UK v Praze. Před sametovou revolucí pracoval jako programátor, v r. 1990 nastoupil na MZV. V letech 1991–96 působil na československém (českém) velvyslanectví v Kodani, v letech 1998–2002 byl ředitelem Českého centra ve Stockholmu a v letech 2008–13 velvyslancem ČR v Dánsku. Do r. 2016 byl generálním ředitelem Českých center. Překládá severskou a angloamerickou literaturu a píše autorské texty. V létě jezdí na mořském kajaku, v zimě na běžkách. V r. 2011 přešel na lyžích grónský ledovec a v r. 2020 přešel po stopách čs. legionářů zamrzlý Bajkal. Na kajaku splul šest evropských řek, většinou od pramene do ústí (Labe, Dunaj, Odra, Rhône, Rýn a Visla). Mnoho cestovatelských reportáží publikoval v knižní podobě, většinou v nakladatelství Argo.